

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ
ДИСЦИПЛІН**

Рівень освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітня програма Освітні, педагогічні науки

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Протокол № 1 від “28” серпня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін
Викладач	д.пед.н., проф. Стинська Вікторія Володимирівна
Контактний телефон викладача	+380956827858
E-mail викладача	viktoriia.stynska@pnu.edu.ua
Освітня програма	Освітні, педагогічні науки
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	https://www.d-learn.pnu.edu.ua
2. Опис дисципліни	
<p>Предметом вивчення курсу є актуалізація нових підходів до підготовки педагогічних кадрів для вищої школи, спрямованих формування у майбутніх викладачів загальної й педагогічної культури, світогляду, спеціальних знань та вмінь, достатніх для виконання професійних обов'язків.</p> <p>Зміст програми орієнтований на оволодіння аспірантами відповідних знань, вмінь та навичок, розвиток професійних компетентностей, які знадобляться їм у навчально-виховному процесі.</p> <p>Вивчення курсу «Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін» відбувається шляхом застосування інноваційних технологій, інтерактивних методик навчання, проведення обговорень, дискусій, рефлексії. В ході занять у аспірантів відбувається вироблення власного бачення стосовно педагогічної освіти.</p> <p>Навчальна програма передбачає огляд, аналіз, оцінку теоретичних положень викладачем у взаємодії зі аспірантами під час занять.</p>	
Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення курсу «Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін» є забезпечення засвоєння аспірантами теоретичних та практичних основ методики викладання педагогіки, розвиток критичного педагогічного мислення, організація навчально-виховного процесу у вищій школі, впровадження сучасних форм і методів навчання, інноваційних освітніх технологій.</p> <p>Завдання курсу «Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін»:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сформувані знання ключових понять методології та методики викладання професійно-орієнтованих дисциплін; 2. Ознайомити зі специфікою педагогічної професії, організацією науково-дослідної роботи у ЗВО; 3. Вивчити зміст, закономірності, принципи, форми і методи навчання і виховання у вищій школі; 4. Оволодіти основами педагогічної комунікації, інноваційними технологіями навчально-виховного процесу; 5. Набути вмінь та навичок використання теоретичних знань професійно-орієнтованих дисциплін з метою організації педагогічного процесу. 	
Компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти/педагогіки у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і вдосконалення нових цілісних знань та фахової практики.
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність до оволодіння загальнонауковими компетентностями. ЗК 2. Здатність до розуміння предметної галузі, професійної діяльності

(ЗК)	<p>зі спеціальності, генерування нових ідей при розв'язанні дослідницьких завдань.</p> <p>ЗК 4. Здатність планувати і здійснювати дослідницьку й інноваційну діяльність, вирішувати науково-дослідницькі проблеми.</p> <p>ЗК 7. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, виявляти власну світоглядну позицію щодо отриманої інформації.</p> <p>ЗК 8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у ЗВО, наукових структурах.</p>		
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК 1. Володіння знаннями у сфері освіти/педагогіки, зокрема про її основні концепції, методики, технології; розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про систему освіти; оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.</p> <p>СК 2. Здатність аналізувати, систематизувати й узагальнювати результати наукових досліджень у сфері освіти/педагогіки. досягати наукових результатів, що репрезентують нові знання.</p> <p>СК 3. Здатність до застосування новітніх теорій, технологій і методів науково-педагогічного дослідження для розв'язання комплексних проблем у сфері освіти/педагогіки.</p> <p>СК 4. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний і емпіричний аналіз проблем психолого-педагогічних наук, оцінювати та забезпечувати якість наукових досліджень.</p> <p>СК 8. Здатність до професійного самовдосконалення.</p>		
Програмні результати	<p>ПРН 1. Здатність забезпечити концептуальні та методологічні знання в галузі освіти/педагогіки і на дотичних міждисциплінарних напрямках, володіти спеціалізованими вміннями/навичками, необхідними для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності.</p> <p>ПРН 3. Аналізувати й застосовувати науковий доробок українських і зарубіжних учених, фундаментальні концепції та теорії у професійній сфері.</p> <p>ПРН 4. Знати систему організації освітнього процесу в закладі вищої освіти.</p> <p>ПРН 5. Уміти започатковувати, планувати, реалізувати і коригувати послідовний процес наукового дослідження, демонструвати дослідницькі навички в галузі освіти/педагогіки.</p> <p>ПРН 8. Прагнути до безперервного саморозвитку і самовдосконалення; кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях; володіти здатністю до презентації наукового доробку в галузі освіти/педагогіки.</p>		
3. Структура курсу.			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	12 год.		
практичні заняття	18 год.		
самостійна робота	60 год.		
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
	Освітні,		

III	педагогічні науки	II		Вибірковий
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість год.		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Загальні засади методики викладання педагогіки. Предмет і завдання методики викладання педагогіки. Методологія педагогічного дослідження. Загальна характеристика курсу «Педагогіка» у вищій школі. Розвиток педагогіки як науки і навчального предмета.		2		4
Тема 2. Методична характеристика основних розділів курсу «Педагогіка». Процес навчання педагогіки. Вивчення розділу «Загальні основи педагогіки». Вивчення розділу «Дидактика». Вивчення розділу «Теорія виховання». Вивчення розділу «Школознавство». Вивчення розділу «Історія педагогіки». Вивчення розділу «Педагогічна майстерність вчителя»		2		4
Тема 3. Методи викладання педагогіки. Характеристика методів викладання педагогіки. Нетрадиційні методи викладання педагогіки.		2		4
Тема 4. Методика підготовки та читання лекції у вищій школі. Лекція як організаційна форма навчання у ЗВО, її види. Методика підготовки лекції. Методика проведення лекції. Критерії оцінювання лекторської майстерності.		2		6
Тема 5-6. Методика проведення практичних, семінарських, лабораторних, індивідуальних занять та консультацій у вищій школі. Практичні заняття: методика підготовки та проведення. Семінарське заняття: методика підготовки та проведення. Лабораторні роботи: методика підготовки і проведення. Методика проведення консультацій та індивідуальних занять.		4		6
Тема 1. Предмет і завдання методики викладання педагогіки. Становлення та розвиток педагогіки. Методична характеристика основних розділів курсу «Педагогіка».			2	6

Тема 2. Організаційні форми і методи викладання педагогіки. Лекція, практичне заняття як організаційна форма навчання у вищій школі. Методика проведення лекційних та семінарських занять з педагогіки.		2	6
Тема 3. Методика організації науково-дослідницької роботи аспірантів. Організація науково-дослідницької діяльності аспірантів. Методика підготовки наукової статті. Методика підготовки наукової доповіді. Методика написання есе. Методика написання тез. Методика виконання курсових, дипломних робіт. Методика організації проектної діяльності.		4	6
Тема 4-5. Методика організації педагогічного контролю аспірантів. Завдання, функції і види педагогічного контролю. Форми і методи контролю навчальних досягнень аспірантів. Загальні критерії оцінювання знань аспірантів на іспиті. Організація проведення державної атестації аспірантів. Організація практичної підготовки майбутніх спеціалістів.		4	6
Тема 6-7. Методика організації науково-дослідницької роботи аспірантів. Організація науково-дослідницької діяльності аспірантів. Методика підготовки наукової статті. Методика підготовки наукової доповіді. Методика написання есе. Методика написання тез. Методика виконання курсових, дипломних робіт. Методика організації проектної діяльності.		4	6
Тема 8-9. Спецсемінар (підготовка та презентація одного із видів науково-дослідницького завдання з теми дослідження)		2	6
ЗАГАЛОМ	12	18	60

4. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			Іспит	Залік
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C	задовільно	
60 – 69	D	задовільно		

	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно	не зараховано
	0-25	F	незадовільно	
Вимоги до письмових робіт	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, та проєктних робіт.			
Практичні заняття	50 балів			
Умови допуску до підсумкового контролю	Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 25 балів впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді)			
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік Форма здачі: тестовий контроль (50 балів)			
5. Політика навчальної дисципліни				
Письмові роботи	Порядок та організація контролю знань аспірантів визначається Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2023/04/polozhennia-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii-ta-doktora-nauk-redaktsiia-3.pdf .			
Академічна доброчесність	Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті, визначаються Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf . Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf			
Відвідування занять	Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp-7-redaktsia.pdf та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://vad.pnu.edu.ua/wp-			

	<p>content/uploads/sites/156/2023/04/polozhennia-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii-ta-doktora-nauk-redaktsiia-3.pdf.</p> <p>Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf.</p>
Додаткові бали	<p>Студент може отримати додаткові бали згідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p>
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта зараховується згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 673 від 24.11. 2022 р.). URL: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.</p>

6. Ресурсне забезпечення

Базова

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навч.-метод. посіб.* / Авт. кол.: Стинська В.В., Прокопів Л.М., Завагородня Т.К., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. [За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів]. Івано-Франківськ, 2021. 430 с.
2. Гриценко І.С., Огарь С.В., Кутепова В.М., Светочева І.І. Організація та проведення лабораторних, практичних та семінарських занять: *метод рек. для викладачів*. Харків, 2014. 28 с.
3. Дубасенюк О.А., Антонова О.Є. Методика викладання педагогіки: *курс лекцій*: вид.2, доп. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 327 с.
4. Інноваційні методи проведення занять: *метод. посіб.* / Автор-укладач Кожухар О.А. Чернігів, 2017. 24 с.
5. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: *навч. посіб.* Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
6. Козлова Г.М. Методика викладання у вищій школі: *навч. посіб.* Одеса, 2014. 200 с.
7. Методика викладання у вищій школі (мотивація навчальної діяльності): *Матеріали методичного семінару «Мотиваційний підхід до організації навчального процесу у вищій школі»* / [Н. Я. Кравчук, О. Є. Коваль]. Тернопіль: ТНЕУ, 2011. 81 с.
8. Методика викладання у вищій школі: *навч. посіб.* /О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. Сімферополь, 2011. 270 с.
9. Методичні вказівки до виконання дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти /Уклад. Т.К.Завгородня, В.В. Стинська. Івано-Франківськ: НАІР, 2015.

53 с.

10. Методичні вказівки до виконання дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Вид. 2-ге, доп. і переробл.: [Електронне видання] / Уклад. В. В. Стинська, Т. К. Завгородня, Л. М. Прокопів. Івано-Франківськ, 2020. 44 с.
11. Михайличенко О. В. Методика викладання суспільних дисциплін у вищій школі: *навч. посіб.* Вид. друге., доп. та перероблене. Суми, СумДПУ, 2009. 122 с.
12. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: *навч. посіб.* Київ: ЧП, 2007. 211 с.
13. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
14. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
15. Стинська В. Методика викладання у вищій школі та тренінгові технології: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2022. 180 с.

Додаткова

16. Лаппо В.В. Виховання духовних цінностей аспірантської молоді в осередку академічної групи ВНЗ: *метод. реком.* Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 225 с.
17. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : *навч. посібник* / М-во освіти і науки України, Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. Київ: ЦУЛ, 2009. 472 с.
18. Стинська В. Моделювання професійної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти. *Нові технології навчання.* 2020. Вип. 94. С. 315–319.
19. Стинська В., Карпенко О. Тренінгові технології у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. *Людинознавчі студії.* Серія «Педагогіка». 2021. № 12 (44). С. 172–177.
20. Стинська В. Роль науково-дослідницької діяльності у професійному становленні майбутніх викладачів ЗВО. *Матеріали міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційний потенціал сучасної освіти та науки».* Київ, 2020. С. 240–242.
21. Стинська В. Самоосвіта як складова формування професіоналізму майбутніх фахівців ЗВО. *Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців».* Хмельницький, 2020. С. 97–101.
22. Стинська В., Бойчук В., Ящишин З. Лекція як форма організації і метод навчання у закладах вищої освіти. *Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу».* Яремче, 2019. С. 60.
23. Стинська В., Прокопів Л. Інноваційні методики викладання дисциплін у ЗВО в процесі магістерської підготовки. *Гірська школа українських Карпат.* 2020. № 22. С. 145 – 150.
24. Стинська В., Прокопів Л., Серман Л. «Soft skills» у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. *Гірська школа українських Карпат.* 2021. № 24. С. 100– 104.
25. Стинська В., Прокопів Л. Технології формування лідера у процесі професійної підготовки викладача ЗВО. *Освітні обрії.* 2021, № 1(52). С. 115–118.
26. Стинська В., Ящишин З., Кліщ І. Компетентнісний підхід у вищій професійній освіті України. *Науковий часопис НПУ імені М.П Драгоманова.* Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2021. Вип. 79. Том 2. С. 139–142.
27. Стинська В., Ящишин З., Янків О., Стинський В. Використання цифрових освітніх платформ у процесі підготовки майбутніх викладачів ЗВО. *Молодь і ринок.* 2021. №5-6 (191-192). С. 21–25.
28. Стинська В. “Перевернута лекція” – інновація у методиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. *Гірська школа українських Карпат.* 2022. № 27. С. 115 – 121.
29. Стинська В., Чепіль М., В., Прокопів Л. Кейс-метод – інновація у підготовці

студентів магістратури у закладі вищої освіти. *Молодь і ринок*. 2023. №4 (212). С.16-19.

30. Туркот Т. Педагогіка вищої школи. Київ, 2011. 625 с.

31. Stynska V., Kondur O. Strategies of professional preparation of the competitive specialist in the conditions of information environment. Contemporary technologies in the educational process: *monografia*. Publishing House of Katowice School of Technology, 2020. P. 75–81.

Викладач

доктор педагогічних наук,
професор кафедри педагогіки та освітнього
менеджменту ім. Б.Ступарика

Вікторія СТИНСЬКА